

**SECȚIA DE ȘTIINȚE
SOCIALE, ECONOMICE,
UMANISTE ȘI ARTE
A ACADEMIEI DE ȘTIINȚE
A MOLDOVEI**

bd. Ștefan cel Mare, 1
MD-2001, Chișinău,
Republica Moldova
tel: +(373 22) 27-21-07
Fax: +(373 22) 27-21-07
e-mail: sectia.sseua.asm@gmail.com

**SECTION OF SOCIALS,
ECONOMICS,
HUMANITIES SCIENCES
AND ARTS OF THE ACADEMY
OF SCIENCES OF MOLDOVA**

Ștefan cel Mare Ave, 1
MD-2001, Chisinau,
Republic of Moldova
tel: +(373 22) 27-21-07
Fax: +(373 22) 27-21-07
e-mail: sectia.sseua.asm@gmail.com

**AVIZUL BIROULUI SECȚIEI ȘTIINȚE SOCIALE, ECONOMICE,
UMANISTICE ȘI ARTE**

asupra raportului pe Programul de Stat

20.80009.0807.21 Migrația, schimbări demografice și politici de stabilizare a situației,
dr. hab. Olga GAGAUZ, Prioritatea Strategică IV. Provocări societale, Institutul Național de
Cercetări Economice, Academia de Studii Economice din Moldova, pentru anii 2020-2023,
perfectat în baza audierii raportului și a concluziilor experților delegați
(Adunarea Generală a Secției Științe Sociale, Economice, Umanistice și Arte
a Academiei de Științe a Moldovei din 29 februarie 2024)

**I) Atingerea scopului, obiectivelor și rezultatelor declarate în propunerea de proiect
în corelare cu cele obținute după implementarea proiectului.**

Scopul și obiectivele proiectului au fost realizate conform planului stabilit și sunt în concordanță cu cele declarate în propunerea proiectului. Implementarea acestuia a contribuit la extinderea cunoștințelor privind evoluția populației în Republica Moldova și la consolidarea școlii demografice naționale. Prin finalizarea sa, proiectul aduce o contribuție semnificativă în dezvoltarea și îmbogățirea cunoștințelor științifice autohtone în domeniile demografiei, sociologiei populației și dezvoltării. Produsele științifice elaborate în cadrul acestui proiect furnizează informații noi, analize riguroase, evaluări și constatări privind caracteristicile proceselor demografice din Republica Moldova și impactul socioeconomic al schimbărilor în structura populației asupra dezvoltării durabile a țării.

II) Diseminarea rezultatelor obținute (numărul de publicații):

Rezultatele științifice obținute au fost reflectate în 123 de articole științifice, dintre care 13 articole sunt publicate în reviste cu factor de impact (Scopus), inclusiv în monografia colectivă „Populația Republicii Moldova la 30 de ani de independență: provocări principale și politici necesare”. De asemenea, rezultatele au fost prezentate în 3 monografii de autor unic și au fost discutate la conferințe internaționale și naționale, în cadrul meselor rotunde și în mass-media, cu peste 50 de participări la emisiuni TV și radio. În fiecare an, în cadrul conferinței internaționale științifico-practice organizate de INCE, a avut loc o sesiune științifică dedicată demografiei, unde au fost abordate cele mai actuale probleme din domeniu.

III) Valoarea socio-economică a rezultatelor obținute (brevete de invenție, alte forme de proprietate intelectuală, materializarea rezultatelor, perspective de implementare etc):

Rezultatele științifice obținute în cadrul proiectului, inclusiv prognoza demografică, Teoria Schimbării, rapoartele de evaluare și altele, au fost prezentate factorilor de decizie. Toate

produsele științifice sunt disponibile în acces deschis și pot fi utilizate de diferiți actori sociali, studenți, masteranzi, doctoranzi etc., ceea ce crește valoarea lor socioeconomică. Rezultatele cercetării au fost apreciate cu medalia de aur în cadrul expoziției internaționale EXCELLENT IDEA-2022 (Harta demografică), cu 1 medalie de aur și 1 medalie de argint în cadrul expoziției internaționale EXCELLENT IDEA-2023 și cu 2 medalii de argint la expoziția Infoinvent AGEPI 2023. De asemenea, echipa a fost implicată și a participat în șase proiecte COST (Horizon-2020) conectate la tema proiectului.

IV) Participarea tinerilor în proiect, pregătirea cercetătorilor în cadrul proiectului prin doctorat/postdoctorat:

Cercetările din cadrul proiectului au contribuit la pregătirea cadrelor științifice. A fost susținută o teză de doctorat (Grigoraș E.), o teză de doctorat a fost examinată în cadrul seminarului științific de profil (Crîșmaru M.) Trei persoane sunt doctoranzi la Universitatea Charles din Praga și 2 persoane – doctoranzi în cadrul școlii doctorale USM. Tinerii cercetători implicați în proiect au obținut rezultatele științifice remarcabile: au participat la conferințe științifice internaționale, au publicat articole în reviste indexate în Scopus, au participat la emisiuni TV și radio, au fost apreciați cu diplome oferite de AȘM; au câștigat burse internaționale (Tabac T.). Ponderea tinerilor implicați în proiect la finalizarea acestuia a constituit circa 40% din numărul total de unități.

Punctaj mediu acordat: 30

Concluzii, recomandări: Implementarea proiectului a adus o contribuție semnificativă prin generarea unor date științifice esențiale, care au servit drept fundament analitic și informațional pentru procesele de elaborare, implementare și monitorizare a politicilor demografice. Pe parcursul implementării proiectului, echipa de execuție a desfășurat o colaborare strânsă și constructivă cu organizații internaționale precum UNFPA, Ministerul Muncii și Protecției Sociale, precum și cu organizații neguvernamentale specializate în problemele demografice. Această colaborare activă și solidă a facilitat punerea în aplicare eficientă a rezultatelor obținute în practică. Rezultatele obținute au fost recunoscute și apreciate prin acordarea de medalii și diplome în cadrul expozițiilor internaționale, ceea ce subliniază relevanța și calitatea lor. Realizarea proiectului a avut, de asemenea, un impact semnificativ în pregătirea și dezvoltarea cadrelor științifice tinere, contribuind la extinderea cunoștințelor referitoare la dinamica populației și impactul socioeconomic al acesteia.

Se propune calificativul general: FOARTE BINE.

Raport aprobat

Conducătorul
Secției Științe Sociale, Economice,
Umanistice și Arte a AȘM

mem. cor. Ion HADÂRCĂ

Secretar Științific al Secției Științe Sociale, Economice,
Umanistice și Arte a AȘM

dr. Natalia PROCOP